

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции

(Обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24 и 44 от 2009 г., бр. 93 и 95 от 2009 г. и бр. 94 и 101 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 3а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 думите „внесен с парични вноски капитал в размер, определен” се заменят със „собствен капитал със структура и в размер, определени”.

2. Създава се ал. 7:

„(7) С наредбата по ал. 1, т. 1 се определят и условията и редът, при които БНБ може да освободи от задължението за вписване в регистъра финансови институции, извършващи дейности по чл. 3, ал. 1 със средства, предоставени за изпълнение на целеви проекти и програми на Европейския съюз.”

§ 2. В чл. 15, ал. 7 след думите „Европейската комисия” се добавя „и Европейския банков орган (ЕБО)”.

§ 3. В чл. 17, ал. 4 след думите „Европейската комисия” се поставя запетая и се добавя „ЕБО”.

§ 4. В чл. 23, ал. 7 след думите „Европейската комисия” се добавя „и ЕБО”.

§ 5. В чл. 37, ал. 4 след думите „Европейската комисия” се добавя „и ЕБО”.

§ 6. В чл. 39, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите „сетълмент риск и риск от контрагента” се заличават.

2. В т. 3 думите „валутен и стоков” се заменят с „валутен, стоков и сетълмент”.

§ 7. В чл. 40, ал. 4 думите „от втори ред” се заличават.

§ 8. В чл. 56, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „както и към платежни институции и дружества за електронни пари, отпускащи кредити по реда на чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи.”

§ 9. В чл. 62, ал. 6, т. 7 и ал. 8 запетаята след думите „Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” се заменя със съюза „и”, а думите „и Главна дирекция „Досъдебно производство” се заличават.

§ 10. В чл. 64, ал. 1 се създава т. 11:

„11. Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация по чл. 93, ал. 1.”

§ 11. В чл. 65, ал. 2 след думата „членки” се добавя „и на ЕБО”.

§ 12. В чл. 76 се правят следните изменения:

1. Алинея 3 се отменя.

2. В ал. 5 думите „на отменения Закон за банките (обн., ДВ, бр. 52 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 15, 21, 52, 70 и 98 от 1998 г., бр. 54, 103 и 114 от 1999 г., бр. 24, 63, 84 и 92 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 45, 91 и 92 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 19, 31, 39 и 105 от 2005 г. и бр. 30, 33 и 34 от 2006 г.) или” се заличават.

§ 13. В чл. 79а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея:

а) в т. 1 думите „Комитета на европейските банкови надзорни органи (КЕБНО)” се заменят с „ЕБО”;

б) в т. 2 аббревиатурата „КЕБНО” се заменя с „ЕБО”.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Българската народна банка си сътрудничи с ЕБО и предоставя цялата необходима информация за изпълнение на задълженията му съгласно Директива 2006/48/ЕО и Директива 2006/49/ЕО при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски

банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) (Регламент (ЕС) № 1093/2010)."

§ 14. В чл. 82, ал. 7 след думите „Европейската комисия” се добавя „и ЕБО”.

§ 15. В чл. 83, ал. 1, изречение второ след думите „Европейската комисия” се поставя запетая и се добавя „ЕБО”.

§ 16. В чл. 87а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Ако преди изтичане на срока по ал. 2 въпросът е отнесен за разглеждане от ЕБО, БНБ отлага вземането на решението по ал. 3 и изчаква решението, което ЕБО може да вземе в съответствие с член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) №1093/2010. В този случай БНБ взема решение по ал. 3 в съответствие с решението на ЕБО.”

2. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 17. В чл. 87б, ал. 2 се създава изречение второ:

„Ако БНБ прецени, че съвместно решение не може да бъде постигнато, преди изтичането на срока тя има право да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.”

§ 18. В чл. 88 думата „двустранни” се заличава, а думите „трета държава” се заменят с „трети държави”.

§ 19. В чл. 90, ал. 7 след думите „Европейската комисия” се добавя „и ЕБО”.

§ 20. В чл. 92 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Когато съответните компетентни органи не сътрудничат с БНБ в степента, необходима за изпълнението на задълженията на БНБ по ал. 1, БНБ може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.

(4) Когато консолидиращ надзорен орган не изпълнява функциите си по чл. 129, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО, БНБ може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.”

§ 21. В чл. 92а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Ако преди изтичането на срока по ал. 1 въпросът е отнесен за разглеждане от ЕБО, БНБ отлага вземането на решение по ал. 3 и изчаква

решението, което ЕБО може да вземе съгласно член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. В този случай БНБ взема решение по ал. 3 в съответствие с решението на ЕБО.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 22. В чл. 92б се създава ал. 3:

„(3) Ако БНБ прецени, че съвместно решение не може да бъде постигнато, преди изтичането на срока по ал. 2 тя има право да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.”

§ 23. В чл. 92в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, изречение второ аббревиатурата „КЕБНО” се заменя с „ЕБО”.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Ако преди изтичането на срока по ал. 2 въпросът е отнесен за разглеждане от ЕБО, БНБ отлага вземането на решението по ал. 3 и изчаква решението, което ЕБО може да вземе съгласно член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. В този случай БНБ взема решение по ал. 3 в съответствие с решението на ЕБО.”

3. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 24. В чл. 92г се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата „Когато” се добавя „в срок от 4 месеца”, а аббревиатурата „КЕБНО” се заменя с „ЕБО”.

2. В ал. 3 аббревиатурата „КЕБНО” се заменя с „ЕБО”.

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Ако преди изтичането на срока по ал. 2 въпросът е отнесен за разглеждане от ЕБО, БНБ отлага вземането на решение по ал. 3 и изчаква решението, което ЕБО взема съгласно член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. В този случай БНБ взема решение по ал. 3 в съответствие с решението на ЕБО.”

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 25. В чл. 92д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 1 накрая се добавя „между компетентните органи и ЕБО в съответствие с чл. 21 от Регламент (ЕС) № 1093/2010”.

2. В ал. 3, изречение първо след думите „сътрудничи с” се добавя „ЕБО и с”.

3. В ал. 5 след думата „участват” се добавя „ЕБО” и се поставя запетая.

4. В ал. 8 аббревиатурата „КЕБНО” се заменя с „ЕБО”.

§ 26. В чл. 93, ал. 1 след думата „включително” се добавя „в случаите по чл. 18 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 или при”, думите „която потенциално застрашава” се заменят с „които потенциално застрашават”, а след думата „уведомява” се добавя „ЕБО, ЕССР и”.

§ 27. В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 и 3 след думата „споразумение” се добавя „по чл. 28 от Регламент (ЕС) № 1093/2010”.

2. В ал. 4 думите „Европейската комисия” се заменят с „ЕБО”.

§ 28. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 6:

„(6) Българската народна банка може да се обърне към ЕБО в случаите, когато:

1. компетентен орган на държава членка не е предоставил на БНБ съществена информация;

2. искане за обмен на подходяща информация е отказано или не е изпълнено в разумен срок.”

2. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

3. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 6, т. 2” се заменят с „ал. 7, т. 2”.

4. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея навсякъде думите „ал. 6 и 7” се заменят с „ал. 7 и 8”.

§ 29. В чл. 99, ал. 2, изречение второ след думата „членки” съюзът „и” се заменя със запетая, а след думите „Европейската комисия” се добавя „и на ЕБО”.

§ 30. В чл. 101 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, изречение второ думите „с комитета” се заменят с „и с ЕБО”.

2. В ал. 8 след думите „Европейската комисия” се поставя запетая и се добавя „ЕБО”.

§ 31. В чл. 102, ал. 3 думите „Европейската комисия” се заменят с „ЕБО”.

§ 32. В чл. 103, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 5 се създава изречение трето: „при определяне на допълнителното капиталово изискване се вземат предвид:

а) качествените и количествените характеристики на процеса за оценка на капитала на банката по чл. 73а;

б) текущата адекватност на вътрешните правила за управление и контрол по чл. 15, ал. 1, т. 4 и 6;

в) резултатът от надзорния преглед и оценка по чл. 79, ал. 2.”

2. В т. 12 след думите „разходи на банката” се поставя запетая, а думите „и/или да забрани изплащането на бонуси, премии, тантиеми и други форми на допълнително възнаграждение на администраторите на банката извън основното възнаграждение по договорите им за управление” се заменят с „включително на променливите възнаграждения като процент от общите нетни приходи, когато това е несъвместимо с поддържането на достатъчен собствен капитал, и/или да забрани изплащането им”.

3. В т. 14, изречение първо думите „управителния съвет или на съвета на директорите” се заменят с „управителния съвет, съвета на директорите или на надзорния съвет”.

§ 33. В чл. 152 се правят следните изменения:

1. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) Ако нарушителят по ал. 1 е банка, се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 200 000 лв., а при повторно нарушение - от 200 000 до 500 000 лв.

(3) Ако нарушителят по ал. 1 е юридическо лице, различно от банка, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 50 000 лв.”

2. Алинея 4 се отменя.

§ 34. Създава се чл. 152а:

„Чл. 152а. (1) Който разпространява невярна информация или обстоятелства за банка, с което се уронват доброто име на банката и доверието към нея, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 до 10 000 лв.

(2) Ако нарушението по ал. 1 е извършено чрез средство за масово осведомяване, глобата е от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 8000 до 20 000 лв.

(3) Ако нарушителят по ал. 1 или 2 е юридическо лице, се налага имуществена санкция, както следва:

1. в случаите по ал. 1 - в размер от 10 000 до 30 000 лв., а при повторно нарушение - от 30 000 до 50 000 лв.;

2. в случаите по ал. 2 - в размер от 20 000 до 50 000 лв., а при повторно нарушение - от 50 000 до 150 000 лв.”

§ 35. В чл. 153 след думите „чл. 152” се добавя „и 152a”.

§ 36. В § 4 от Допълнителните разпоредби след думата „(поправка)” съюзът „и” се заменя със запетая и накрая се добавя „и на Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) (ОВ, L 331/120 от 15 декември 2010 г.)”.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 37. В Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 3, изречение второ думите „Европейската комисия” се заменят със „Съвместния комитет на европейските надзорни органи (СКЕНО)”.

2. В чл. 13, ал. 2 се създава т. 4:

„4. процедури за участие в съществуващите схеми и планове за оздравяване и реструктуриране и при необходимост – в разработването на такива; тези процедури подлежат на редовен преглед.”

3. В чл. 16:

а) в ал. 4 след думите „Европейската система от централни банки” съюзът „и” се заменя със запетая и накрая се добавя „и Европейския съвет за системен риск”;

б) създава се нова ал. 9:

„(9) Българската народна банка и КФН си сътрудничат със СКЕНО, като незабавно му предоставят цялата необходима информация за изпълнение на задълженията му съгласно Директива 2002/87/ЕС при

условията и по реда на чл. 35 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) (Регламент (ЕС) № 1093/2010), чл. 35 на Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/48 от 15 декември 2010 г.) (Регламент (ЕС) № 1094/2010) и чл. 35 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/84 от 15 декември 2010 г.) (Регламент (ЕС) № 1095/2010).”;

в) досегашните ал. 9 и 10 стават съответно ал. 10 и 11.

4. В чл. 18 ал. 1 се изменя така:

„(1) Лицата, попадащи в обхвата на допълнителния надзор, независимо от това дали са, или не са поднадзорни лица, могат да обменят:

1. помежду си всяка информация, необходима за изпълнение на изискванията по този закон;

2. с Европейските надзорни органи и СКЕНО информация, необходима за изпълнение на задълженията им съгласно Директива 2002/87/ЕС при условията и по реда на чл. 35 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, чл. 35 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и чл. 35 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.”

5. В чл. 22:

а) в ал. 2 думите „с Комитета по финансовите конгломерати на Европейския съюз” се заменят „със СКЕНО”;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Ако БНБ или КФН не е съгласна с решение, взето от друг компетентен орган по отношение на предприятие майка на нейно поднадзорно лице по ал. 1, може да отнесе въпроса за разглеждане от съответния Европейски надзорен орган съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010.”;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 6” се заменят с „ал. 7”;

г) досегашната ал. 4 става ал. 5;

д) досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”;

е) досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

6. В § 3 от Допълнителните разпоредби накрая се добавя „и на Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) (ОВ, L 331/120 от 15 декември 2010 г.)”.

§ 38. В Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 23 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 24 и 87 от 2009 г. и бр. 101 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 78а, ал. 5 думите „Европейската комисия” се заменят с „Европейския орган за ценни книжа и пазари”.

2. В чл. 78г, ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „Европейския съвет за системен риск и Европейския орган за ценни книжа и пазари”.

3. В § 2 от Допълнителните разпоредби се създава т. 4:

„4. Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) (ОВ, L 331 от 15 декември 2010 г.)”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции

Предлаганите изменения и допълнения на Закона за кредитните институции са свързани основно с промените в европейското законодателство, засягащи институционалната рамка на банковия и финансов надзор, приети с Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) в частта относно банките, платежните системи и финансовите конгломерати. Пълна степен на хармонизация ще бъде постигната с изменение на Закона за комисията за финансов надзор.

С директивата се въвеждат необходимите промени в правните актове от секторното законодателство, за да могат новите европейски надзорни органи, които са част от Европейската система за финансов надзор (ЕСФН), да функционират ефективно. Съгласно регламентите за създаването на трите нови европейски надзорни органа всеки от тях може да издава решения с правнообвързващ ефект спрямо компетентните органи в отделните държави членки за осигуряване спазването на европейските регулации, както и за разрешаване на спорове между компетентните органи и при възникване на кризисна ситуация на ниво Европейски съюз. С цел осигуряване на гладкото и ефективно функциониране на европейските надзорни органи в рамките на ЕСФН и с оглед постигане на максимална съгласуваност в действията на компетентните органи в отделните държави членки, което е една от основните цели на директивата, в законопроекта е предвидена възможност Българската народна банка да сезира Европейския банков орган в случаите, когато съответните компетентни органи не й сътрудничат при осъществяване на надзор на консолидирана основа и когато не може да бъде постигнато съвместно решение между компетентните органи по въпроси, свързани с надзора върху банкови групи и финансови холдинги, които осъществяват дейност в няколко държави членки.

С оглед на обстоятелството, че Европейският банков орган се явява правоприемник на Комитета на европейските банкови надзорни органи, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски

надзорен орган (Европейски банков орган) в законопроекта е предвидено съответното му заместване, както и задължение на Българската народна банка да му предоставя цялата необходима информация за изпълнение на възложените му нови правомощия.

Структурната реформа в европейската надзорна рамка предвижда също създаването на Европейски съвет за системен риск и на Съвместен комитет на европейските надзорни органи, поради което в законопроекта са включени разпоредби, които да осигурят сътрудничеството и да позволят своевременна обмяна на информация между тях и Българската народна банка за осъществяване на възложените им функции.

Като алтернативна надзорна мярка и когато това се налага с оглед поддържането на достатъчен собствен капитал, в законопроекта е регламентирано правото на Българската народна банка да изиска от банките да ограничат размера на променливите възнаграждения на лицата, които работят в банките. Мярката се въвежда в отговор на Директива 2010/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО по отношение на капиталовите изисквания за търговските портфейли и за пресекюритизация и на надзорния преглед на политиките за възнагражденията, която въвежда изискване компетентните органи във всяка държава да разполагат с такова правомощие.

Предвидени са промени в административнонаказателните разпоредби на закона, като са въведени диференцирани санкции по отношение на банките и другите юридически лица, различни от банки, и са увеличени размерите на някои от санкциите с цел повишаване на тяхната ефективност.

Със законопроекта са предложени изменения и на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати и Закона за платежните услуги и платежните системи, които също се налагат от реформата в институционалната структура на европейските надзорни органи.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)